

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסה, זצ"ל
שיום ההילולה שלו בחיי חשוון

לך לך ... אל הארץ אשר אראך.

(אוצר היראה - אמת, ע"ד)

יש כמה מיני חושך ושקרים הנמשכים מהארץ והמדינה שנתגדל בה. כי אף-על-פי שבכל ארץ ובכל מקום יש בודאי טוב הרבה שהוא בחינת אמת, אבל הקליפה קדמה לפרי, וזה לעומת זה וכו'. ועל-כן, יש בכל מקום כמה מיני חשכות המחשיכים את האמת בכל מקום ומקום לפי בחינתו, וכן יש כמה מיני חושך ושקר הנדבק בהאדם מצד ההולדה, בבחינת הן בעוון חוללתי וגו'; ויש כמה מיני שטותים ושקרים שנדבק בו מצד משפחתו, כגון שמחזיקים עצמם למיוחסים גדולים, וכאילו כל הכבוד שייך להם, וכיוצא בזה שאר שטותים ובלבולים.

ומי שרוצה לילך בדרך הקודש, הוא צריך לילך ולצאת ולהטות מדרך כולם, רק להמשיך עצמו אל נקודת האמת לאמתו המושרש בו מצד נשמתו שהוא חלק אל-ה-ממעל, שהוא עצם האמת. וזה עיקר עצמיות האדם, כי כשאומר האדם: "אני", או "לי", או "לך" מכוון הכל על עצם האדם שהוא נשמתו, ולא על הגוף שנקרא רק בשר ודם.

וזה בחינת ויאמר ה' אל אברהם לך-לך - "לך" דייקא, לעצמותך, שהוא רק נקודת האמת לאמתו המושרשת בך. וזה: מארצך וממולדתך ומבית אביך, כי צריך לפנות שכמו ולהטות לגמרי מכל השקרים והבלבולים הנאחזים בו מצד הארץ שנתגדל בה או מצד ההולדה או מצד המשפחה, רק ימשוך עצמו אל נקודת האמת לאמתו, ואז יזכה לבא אל תכליתו הנצחי, שזה בחינת אל הארץ אשר אראך וגו'.

לך לך ...

(אוצר היראה - אמת, ע"ה)

לפעמים, גם יראי-ה' וכשרים יכולין לבלבל את האדם בעצתם שאינה טובה לפניו לפי דרכו ובחינתו, ויש בזה כמה בחינות בלי שיעור. על-כן, החפץ באמת, צריך לזהר למשוך עצמו תמיד לעצם נקודת האמת שלו, כפי מה שהוא צריך באמת, שזה גם-כן בחינת לך-לך דייקא, דהיינו לעצם נקודת האמת השייך לך. ובאמת צריכין להתפלל על זה הרבה לפני ה' יתברך ולדבר הדבור באמת, עד שיזכה תמיד למשוך עצמו אל נקודת האמת לאמתו השייך לו, באופן שיזכה על-ידי-זה להצליח לנצח באמת.

וילך אתו לוט ...

(אוצר היראה - אמת, ע"ב)

בכל פעם שהאדם מושך עצמו אל הקדושה, שזה בחינת נסיעת אברהם אבינו לארץ-ישראל, אזי דרך הסטרא-אחרא והשקר והחושך להיות כרוך אחריו ורוצים להחשיך לו, חס ושלוש. וזה בחינת וילך אתו לוט.

וזהו כל העבודה ויגיעה של הצדיקים והכשרים, לברר האמת מתוך חשכת אפלת השקר המסבב בכמה מיני סבובים בלי שיעור. ובאמת אי אפשר להודיע להאדם דרך האמת בפרטי פרטיות בכל דבר

בכל עת ובכל זמן, רק המשכיל החפץ באמת, הוא מסתכל בכל פעם ובכל דבר על נקודת האמת לאמתו שהוא בחינת ימין, ובכל מקום שהולך ונוסע בגשמיות וברוחניות, הוא ממשיך עצמו תמיד לימין האמת, בבחינת וייסע אברהם הלךך ונסוע הנגבה.

הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ...

(אוצר היראה - אמת, ע"ג)

לפעמים השקר והחושך מלביש עצמו באמת, ואומר שהוא חפץ בדרך האמת, כמובא במקום אחר, שלפעמים היצר הרע מתלבש עצמו במצוות. וכמו-כן מצוי הרבה בעניין המחשבות שבאדם, שעל-פי-רוב מבלבל אותו הבעל-דבר על-ידי שרוצה להפך האמת, ולפעמים הוא מתלבש בבני-אדם הרוצים למנוע אותו מדרך האמת, והם אומרים שהם רוצים להדריך אותו בדרך האמת, ובאמת האמת שלהם הוא שקר גמור, בבחינת הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע.

ועל-כן צריכין לזהר מזה מאד; היינו כשהבעל-דבר רוצה להטעותו לשמאל גמור, היינו לתאוות והרהורים, חס ושלוש, בודאי צריך להפרד ממנו ולמשוך עצמו לימין לדרך התורה הקדושה שהוא דרך האמת; רק לפעמים מתלבש עצמו הבעל-דבר גם-כן בבחינת אמת, כאילו הוא רוצה להדריכו בדרך האמת, ובאמת לאמתו הוא להפך, כי אדרבה הוא רוצה להדיחו מדרך האמת לגמרי. רק המשכיל החפץ באמת לאמתו זוכה להנצל מרשות היצר הרע, גם מהאמת המדומה שלו, כי הוא זוכה לידע ולהבין האמת, שהאמת של הבעל-דבר הוא שקר, וימין שלו הוא שמאל, שזה בחינת מה שאמר אברהם ללוט: הפרד נא מעלי וגו', כמבואר בפנים.

עצות

(לקוטי עצות - צדקה, כ"ב)

על-ידי צדקה מתקן ממונו, ואז יתקיים ממונו בידו, ויהיה לו פרנסה ברווח (עיין ממון, אות ל"ח. שם ס"ט).

תפילה

(לקוטי תפילות א' - תפילה ס"ח-ס"ט)

... וזכנו להרבות בצדקה תמיד, ועל-ידי-זה תרוויח לנו בכל עסקינו ותזמין לנו פרנסתינו קודם שנצטרך להם, ותתן לנו עשירות גדול דקדושה, עושר וכבוד וחיים.

רבונו של עולם, אתה יודע חסרון הפרנסה בעת הזאת אשר כשל כה הסבל, כי חיינו תלויים מנגד, ואין אנו יודעים שום דרך איך להשיג פרנסה, כי אם עליך לבד אנו נשענים, כי ממי אשאל לחמי ופרנסתי וכל צרכי המרובים מאד, הלא ממך לבד, אשר אתה מפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כנים. חמל עלי והושיעני, ותן לי פרנסה ברווח מתחת ידך הרחבה והמלאה, ואל תצריכני לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם. ועזרני לסלק כל החובות שאני חייב מכבר, ומעתה תצילני שלא אבא לידי שום חוב והלואה כלל.

● ותהיה בעזרי שאזכה מהרה לתקן פגם כל הגזלות שבידי, מעודי עד היום הזה. ואזכה להשיב את כל הגזלות אשר גזלתי, או את העושה אשר עשיתי, בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון. וכל מיני סכסוכים בעסקי ממון, שנשאר בידי איזה ממון של חברי על-ידי איזה טעות והעלמה מאיזה משא ומתן וחוב וכדומה, הן מה שאני זוכר עדיין, הן מה שנשכח ממני, הכל אזכה לסלק ולשלם לבעליהם חיש קל מהרה.

● ותשפיע לי ברחמיך ממון הרבה, באופן שאזכה לצאת ידי חובתי לסלק לכל מי שנגעתי בממונו והפציו שום צד נגיעה בעולם. ואם, חס ושלום, יש בידי איזה גזלה וחוב שאיני יודע בעצמי למי גזלתי, תעזרי ברחמיך הרבים, שאזכה לעשות מהם צרכי רבים, כאשר צויתנו על-ידי חכמיך הקדושים, באופן שאזכה מהרה בחיי לתקן ולהחזיר כל הגזלות והחובות שבידי. כי אתה יודע חומר אסור גזלה, שנחשב כאילו גזול נפשו ונפש בניו ובנותיו, וכאילו בא על אשת איש...

צדקה וחסד

(אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, ס"ב)

❖ על-ידי צדקה וגמילת חסד בממונו מעלין את העני מבהמה לאדם, כי **חכמת המסכן בזויה**. וכשנפגם חכמתו, אז הוא בבחינת בהמה שהיא העדר הדעת, וכמו שאמר דוד על עצמו: **ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך**, כי דוד היה קורא את עצמו תמיד עני ואביון, כי היה עוסק תמיד בתפלתו לתקן מידה זו כידוע.

❖ ועל-כן על-ידי שנותן צדקה ומעלה את העני מעניותו, שזה בחינת שמעלה אותו מבחינת בהמה לבחינת אדם, על-ידי זה זוכה גם הוא לעלות מגדר בהמה העדר הדעת לגדר אדם שלמות הדעת (הלכות גביית מלוה, הלכה ב').

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב ח"י)

❖ ב"ה, ער"ח שבת תשכ"א. טבריא. יקירי חביבי געגועי, המתאבק בעפר רגלי הצדיק, להנות מנועם זיוו. ולדשן נפשו, בצחצחות אור תורתו. לשאוב משם חיים נצחיים. יאריך ימים ושנים, ברוב טוב אמתי ונצחי.

❖ ברודער האלט זיך. לאו דיק ניט אפ. מאך זיך פריש, כאילו היום נולדת, אזור נא כגיבור חלצך, אחי יקירי. חזק ואמץ ותשמח ותגיל ובטח בכוחו של זקן דקדושה. זקן שבזקנים. כי הוא הולך לפנינו בכל עת, בכל דור.

❖ אם אמנם כבר נלכדנו כמו שנלכדנו, ונכשלנו כמו שנכשלנו, אף על פי שאנו בעצמנו חייבים, אף על פי כן אשרינו, אשרינו, אלפים ורובבות פעמים אין מספר, שזכינו למה שזכינו, שבאנו לזה העולם, בזה הזמן שיש בו אור האורות כזה, חידוש שבחידושים כזה, כזה... וכי; תורות, שיחות ומעשיות נוראות כאלה, אשר אין דוגמתם. ואין לנו פה וכלים, לבאר קצת מן הקצת. וחלק מן החלק, של אלף אלפי אלפים וריבי רבבות, עד היכן הדברים מגיעים, ברום גובהי מרומים. אך גם בפשטות, הם מחיין את כל הנפשות בחיי עולם, בכל עת. הפוך בהם והפוך בהם, בכל תורה ובכל שיחה, בוודאי תוכל להחיות (ולשמח) עצמך תמיד, ולהחיות גם אחרים.

❖ כשהאדם במיצר גדול והרע והסטרטא אחרא מתגברים עליו, כמו שמתגברים, עד שאין לו דרך לנטות ימין ושמאל, עד שנדמה שאפס תקווה, חס ושלום, והוא בעוצם דחקו ומיצרי נפשו, פונה לה' יתברך מן המיצר. אף על פי שמה שפונה עצמו לה' יתברך הוא רק כחוט השערה, הוא יקר מאד בעיני ה' יתברך. ונעשה ממצר צמר, בחינת חוט של צמר, שמלבין העוונות ביום הכיפורים.

❖ הצדיק האמת מלמד תמיד זכות על ישראל, אפילו על הגרוע שבגרועים, והפחות שבפחותים, כי בכלם נמצאים, כמה שערות טובות, מה שממשיכין עצמן לפעמים, מרע לטוב כחוט השערה. ואלו השערות מתקבצים יחד, ונקלעים ונשזרים, ונעשה מהם אור הציצית הקדושים, שהם בחינת חסד עליון ונורא מאד, שורש כל השלוש עשרה מידות של רחמים, ששם נמחלים כל העוונות ונתהפכין לזכיות.

❖ תדע ותאמין, שאין שום נקודה טובה ולא שום תנועה קלה, נאבד לעולם, ואפילו התעוררות בעלמא ומחשבה טובה אינו נאבד לעולם, כי תכף כשנתעורר באיזה התעוררות בעלמא - ומכל שכן כשעושה איזה עובדא דקדושה - אז תכף, חוטף אותו הצדיק האמת, העוסק בתיקון נפשות ישראל ומכניס אותו למקום שמכניס, לצורך הבניין הנפלא והנורא, שהוא עוסק לבנות, להכניס לשם, כל הנדחים שבעולם: לא ישאר אחד מהם בחוץ! ונעשה על ידי זה שעשועים גדולים למעלה, בלי שיעור.

בדרישת שלום, ברגשי אהבה וגעגועים.

העורך ישראל ד. אודסר

סיפור

(שיחות הר"ן, קע"ט)

© קודם הסתלקותו, אמר שכבר הוא עומד עכשיו על מדריגה כזו, שאי אפשר להשיג יותר בשום אופן, כל זמן שמלובשין בהגוף; ואמר שמתגעגע מאד מאד להפשיט גופו, כי אי אפשר לו לעמוד על מדריגה אחת בשום אופן, כי כל ימי חייו מעולם לא עמד על מדריגה אחת, אפילו כשהגיע לאיזה מדריגה עליונה שיהיה, אפילו לתכלית המעלה, אף על פי כן היה מחפש יותר עד שהגיע למדריגה גבוהה יותר ויותר - וכן היה תמיד כל ימי חייו, כמבואר במקום אחר; ולבסוף הגיע למדריגה גבוהה כזו שאי אפשר בתוך הגוף להשיג יותר בשום אופן.

© ועל כן היה מוכרח להסתלק ואמר בזו הלשון: **כבר רציתי לפשוט כותנתי מפני שאיני יכול לעמוד על מדריגה אחת.**

חיי מוהר"ן

(תקע"ו-תקע"ז)

❖ יכול להיות שימות אחד בן שמונים שנה, ואף על-פי-כן מת בקצור ימים לגמרי; כלומר מאחר שלא הטיב מעשיו, בודאי כל שנותיו הבל אין צריכין רק לחיות אפילו מעט, רק שיהיה יפה ונאה.

❖ שמעתי, שאמר לאחד שיהדר שיהיה לו כוס נאה ויקרה לקדוש, וזה מסוגל לעשירות. ואמר לו אז כי כוס גימטריא אלקים, ואלקים הוא בחינת יראה, ויראה היא בחינת אשה. ואמר רבותינו זכרונם לברכה (בבא מציעא נט.): **אוקירו לנשיכו כי היכי דתתערתו** [תכבדו את נשותיכם על מנת שתתעשרו].

